

KONTAKT

Sydslesvigsk Forenings informationsblad

UGENS OVERSKRIFTER

Gospel

[KONTAKT] Gospel-workshoppen med Bebiane Bøje i Egernfærde er åben for alle.

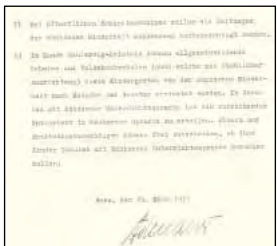
Læs mere på KONTAKT side 2

Interesse

[KONTAKT] Feriemessen i Herning blev et tilløbsstykke for SSF og Grønseforeningen. (Foto: Tine Andresen)

Læs mere på KONTAKT side 3

BKE

[KONTAKT] 60-året for Bonn-København erklæringerne (her: Adenauers underskrift under den tyske) markeres mange steder.

Læs mere på KONTAKT side 4

MIKKELBERG/ RESERVER DATOEN

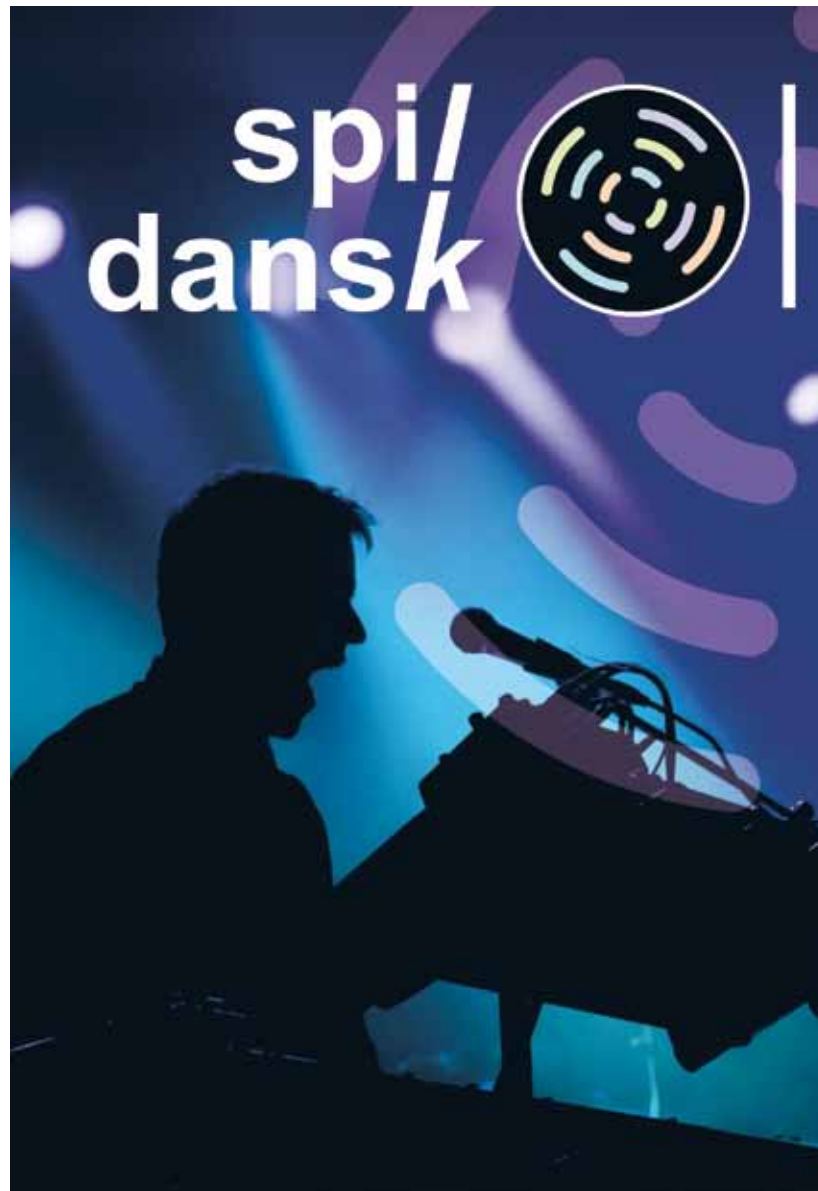
Færøsk kulturfestival

[KONTAKT] Mikkelfest i Hatsted bliver rammen om en færøsk kulturfestival.

Torsdag den 2. april kl. 16 er der fernisering på kunststillingen "Færøerne 3x2", en kunstnerisk dialog mellem to meget forskellige generationer. Udstillingen tager udgangspunkt i de

tre færøske kunstnere Bardur Jakupson (1943), Trondur Patursson (1944) og Zacharias Heinesen (1936), der hver har valgt en ung kunstner, som de synes er interessant. Det er Samal Blak (1983) og Brandur Patursson (1977) hhv. Heidrik a Heygum (1983).

SYDSLESVIG ÅRETS SPIL DANSK-KOMMUNE

Kom til kåring

[KONTAKT] Sydslesvig er - som allerede nævnt her på KONTAKT forleden - blevet udnævnt til at være Årets Spil Dansk-kommune sammen med Kalundborg.

"Det er en stor ære for os i styregruppen og for hele Sydslesvig", siger styregruppens Sarah Keppler (Aktivitetshuset), Tinne Virgils (SdU), Boris Erben (SSF), Ture Pejtersen (Skoleforeningen) og Karl Fischer (biblioteket).

En sådan udnævnelse skal fejres på behørig vis, og det bliver torsdag den 12. marts kl. 16 i lillesalen på Flensborghus med deltagelse fra Spil Dansk-sekretariatet.

Da der er rigtig mange aktører ude omkring, som bidrager med en stor indsats og er med til at sætte Sydslesvig på det musikalske landkort, ønsker styregruppen at dele æren med alle dem, der var og er aktive i tilrettelæggelsen og gennemførelsen af Spil Dansk-arrangementer, og indbyder dem til at være med ved kåringen den 12. marts.

"Kom den dag og vis, at vi er mange om at bære byrden", lyder opfordringen fra styregruppen.

SSFs KULTUR- OG FORSAMLINGSBUS LIST

Den fhv. danske skole i List, nu List Danske Kultur- og Forsamlingshus. (Foto: Michael Oetzmann)

Bestyrer søges

[KONTAKT] SSF søger en engageret bestyrer m/k til List Danske Kultur- og Forsamlingshus, Gl. Landsbygade/ Alte Dorfstr. 20, 25992 List/Sild. Bestyreren fører tilsyn med hele ejendommen og sørger for, at huset og grunden fremstår pænt og ordentligt. Der forventes et tillidsfuldt samarbejde

med de lokale foreninger og praktisk hjælp ved arrangementer. SSF tilbyder en stor lejlighed på 110 m² med udsigt over naturgrund og til rimelige lejebetinger samt et vederlag for pasning af huset m.m. Yderligere informationer ved henvendelse til Dansk Generalsekretariat, Mi-

chael Oetzmann, tlf. 0461-14408116, hhv. michael@syfo.de Send ansøgninger senest den 12. marts til Dansk Sekretariat for Sydtonder amt, Lorenz-Jannsen-Str. 1, 25899 Nibøl/ Niebüll.

LEDER

Møde med De Grønne

[KONTAKT] Da Mindretalsrådet i Tyskland, hvor SSF er medlem, og mindretalsunionen FUEF i går mødtes med Katrin Göring-Eckardt, formand for De Grønnes forbundsgruppe, bifaldt hun med interesse, at rådets og FUEFs hjertesag, "mindretal som mer-værdi" bør være et centralt emne ikke kun for mindretallene men også for flertalsbefolkningerne i Tyskland og Europa. Mindretalsrepræsentanterne introducerede endvidere samtalekredsen under forbundsudvalgets indenrigsudvalg for politikerne samt planerne om en parlamentarisk aften i Berlin i efteråret. Rådet og FUEF udbød sig De Grønnes opbakning til:

- de hjemmehørende mindretalskrav til forbundet om at vise ansvar overfor mindretallene og ikke overlade det til delstaterne,

- at indføre en EU-mindretalspolitik og
- at styrke bestræbelserne på at realisere projektet Mindretallenes Hus i Flensborg. Sammen evalueredes sprogkonferencen "Chartasprog i Tyskland - et tema for alle" fra november i fjor og det principppapir, der blev udarbejdet dér. Sammen med forbundsregeringens mindretalskommitterede Hartmut Koschyk implementerer Mindretalsrådet i dag sprogkonferencen fra november sidste år og fokuserer på arbejdet i 2015, ikke mindst markeringen af 60-året for Bonn-København erklæringerne den 26. marts i Slesvig-Holstens repræsentation i Berlin. Et internt møde i Mindretalsrådet afrunder seancen i Berlin i denne omgang.

SYDSLESVIGSK FORENING

AKTIVE KVINDER FLENSBORG

Udsalg p.g.a. flytning

[KONTAKT] Aktive Kvinder Flensborg holder loppemarked i Toosbüstr. 7, 1. sal lørdag den 28. februar i tiden 10-15.

Foreningen flytter fra lokalerne, så den skal af med masser af lopper. Derfor bliver der salg af alle mulige gode ting som bestik, broderier, bordduge,

borde, bænke med hynder, fade, forhæng, gardiner, kaffemaskiner, klaver med klaverstol, kopper, lamper, lystager, opslagstavler, skabe, skåle, stole, tallerkener, teglas, tekander, termokander, vandglas, vandkøger, vinglas og andet.

ks

HUMANITÆRT UDVALG

Plads til flere

[KONTAKT] SSFs Humanitære Udvalg har enkelte ledige pladser på højskoleopholdet "Skønne Jylland" på Nørregaards Højskole 6.-12. april i Bjer-

ringbro. Ring til Bysekretariatet på tlf. 0461 14408 126 for at høre nærmere om program, pris og støttemuligheder.

UGEN DER KOMMER

- 27. SSF **Kobbermølle**: Madaften med Louise D. Ørsted på skolen kl. 18
- Lyksborg UF**: Fredagsklub på skolen kl. 18.30
- Store Vi** Kvindeforening: Vinterfest på skolen kl. 19.30
- De danske foreninger i **Nibøl**: Lotto i Foreningshuset kl. 20
- SSF **Egernførde**: Banko på Jes Kruse-Skolen kl. 19.30
- SSF **Holtenå**: Dansk dokumentarfilm med tysk undertitel "Så meget godt i vente" i Kommunales Kino, Kiel kl. 19
- SSF **Pris/Klaustorp**: Generalforsamling i Christianshus kl. 19.30
- SSF og SSW **Skovby**: Generalforsamling i Hærvejshuset kl. 19.30

- 28. SdU: Senior-badminton-stævne på A.P. Møller Skolen, **Slesvig**
- SdU: Familieaktivitetsdag i Idrætshallen, **Flensborg** kl. 14.30
- SSF, SdU og Volksbad: Koncert med Ida Gard på Volksbad, **Flensborg** kl. 21
- Den Slesvigske Kvindeforening: Højskolefest på **Jaruplund** Højskole kl. 15
- Aktive Kvinder **Flensborg**: Kæmpe loppemarked i Toosbüygade 7 kl. 10-15
- SSF **Husum** og **Ejdersted** amter: Vestkystkultur med "Tangueros" på Uffe-Skolen, Tønning kl. 20

- 2. SSF: Landsteatret opfører "A Picasso" på **Flensborg** Teater kl. 20
- SSF og SSW **Flensborg**-Engelsby: Generalforsamling i Margrethe Gudme-Hjemmet kl. 19
- De danske foreninger i **Store Vi**: Fællesmøde i skolens forhal kl. 19.30
- SSF **Husum** og **Ejdersted** amter: Formandsmøde i Frederiksstad kl. 19.30
- Slesvig** Folkekor: Korprøve i Ansgar Kirke kl. 19.45-21.30

- 3. Dansk Husflidskreds Sydslesvig: Generalforsamling på Oksevejens Skole, **Flensborg**, kl. 20
- Lyksborg** Kvindeforening: Generalforsamling på skolen kl. 15.30
- Store Vi** Kvindeforening: Lotto på skolen kl. 19.30
- De danske foreninger/ institutioner i Ejdersted: Uffes Kaffebar på skolen i **Tønning** kl. 15-17
- SSF **Rendsborg-Egernførde**: Musikalsk foredrag med Finn Jørgensen om "Revsange og deres historie" i Ejderhuset, Bydelsdorf kl. 19

- 4. **Flensborg** SSF Tarup: Bogbus og café ved Taruphus kl. 16
- Oksbøl** kvindeforening: Generalforsamling i forsamlingshuset kl. 19
- Valsbøl** pastorat: Onsdagskaffe med sang ved Kirsten og Erik Rettig, Valsbølhus kl. 15-17
- SSF og SSW **Gelting-Gulde-Runtoft**: Generalforsamling i Gelting Forsamlingshus kl. 19.30
- Slesvig** Seniorklub: Spil i Ansgarsalen kl. 14

- 5. SdU: Fernisering på amatørudstillingen 2015 på **Flensborg** Bibliotek kl. 19
- Det Lille Teater **Flensborg**: "En aften med Gustav Wied", Hjemmet, Mariegade 20, kl. 19.30
- Harreslev** Kvindeforening: Strik med Margit på skolen kl. 19
- SSF og SSW **Medelby/Vesby**: Generalforsamling på skolen kl. 19.30
- SSW **Skovlund** og omegn: Generalforsamling i forsamlingshuset kl. 19.30
- SSF **St. Peter-Ording**: Foredrag med Ines Platini om Argentina i Klitskolen kl. 19.30
- Torsdagsklubben **Märkær**: Møde hos Gertrud Jochimsen kl. 15

RENDSBORG SSF

Linedance for alle

[KONTAKT] SSF indbyder alle interesserede til linedance med hygge, dans og mad søndag den 15. marts kl. 11-15 i Ejderhuset, Brandtsgade 29 i Bydelsdorf. Her kan deltagerne lære dansene hhv. få genopfrisket de danse, man allerede

har lært. Derudover bliver der workshop. Drikkevarer til eget forbrug samt en lille ret hhv. kage til en fælles buffet medbringes. Kaffe og the er der sørget for. Der skal være mindst 12 deltagere,

for at arrangementet kan svare sig, og hver deltager betaler 10 euro. Info og bindende tilmelding hos annemarie@wichmann-hansen.com eller på sekretariatet 04331-4388 077 onsdag og torsdag 8.30-13.00.

EGERNFØRDE SSF/ GOSPEL

Lørdag/Samstag

14.03.2015 - 10:00

Den Danske Kirke
Ostlandstraße 21, Eckernförde

Efterfølgende gratis koncert - 16:00

med/mit Bebiane Bøje

Workshop og koncert

[KONTAKT] Lørdag den 14. marts fra kl. 10 er der gospelworkshop for interesserede med gospel- og jazzsangeren, gospelinstruktøren og konservatoriedocenten Bebiane Bøje i den danske kirke på Østlandsgade/ Ostlandsstr. 21 i Egernførde - med afsluttende offentlig koncert kl. 16. Workshoppen er åben for syngeglade fra 4. klasse og opefter - fra hele Sydslesvig.

Sidste år startede SSF-distriktet et nyt samarbejde med kirken omkring en gospelworkshop. Resonansen fra både deltagere og koncertbesøgende var stor, og alle var enige om, at det absolut skulle gentages. Dagen slutes af med en åben, gratis koncert kl. 16, hvor deltagerne viser, hvad de har lært. Og erfaringen siger, at det ikke er så lidt. Workshoppen inkl. noder, hjemmebagte frokostbolle, vand og kaffe koster 15 euro. Seneste tilmelding den 11. marts enten på sekretariatet, 04351-2527, eller til Fred via ssf-egernfoerde@t-online.de

FLENSBORG TEATER

Kispus med erotik og humor

[KONTAKT] Mandag den 2. marts kl. 20 inviterer SSF og Landsteatret til forestillingen A Picasso på Flensborg teater.

Medvirkende er Stine Stengade som frk. Fischer og Anders Bircow som Pablo Picasso. Manuskriptet er af Jeffrey Hatcher, oversat af Anders Bircow. Instruktør er Hans-Peter Kellner. Paris 1941: Pablo Picasso bortføres af den tyske besættelsesmagt til et lagerrum. Her bliver han forhørt af den smukke Fräulein Fischer. Hendes ordre: At finde ud af, om tre konfiske-rede Picasso-værker er ægte. Det tyske propagandaministerium har planlagt en udstilling med offentlig afbrænding

af degenereret kunst, og Picasso kæmper for at redde sine værker. De tos legen kispus med hinanden indeholder en både erotisk, humoristisk og frem for alt dødsens-farlig

undertone. A Picasso bygger delvis på biografiske momenter i Picassos liv og viser overraskende sammenhæng i billedkunstens forståelse, uden at det kræver forudsætninger af publikum. www.landsteatret.dk

Anders Bircow og Stine Stengade som Picasso hhv. frk. Fischer. (Foto: Art Attack)

MUN-SH

450 junge Rollenspieler

[KONTAKT] Zum zeñten Mal verwandelt sich der Kieler Landtag in die Sitzungsräume der Vereinten Nationen: Vom heutigen 26. Februar bis 2. März findet unter der Schirmherrschaft von Landtagspräsident Klaus Schlie das zeñte Jubiläum der größten deutschsprachigen UN-Simulation „Model United Nations Schleswig-Holstein“ (MUN-SH) statt. Dabei übernehmen knapp 450 Teilnehmer aus dem In- und Ausland die Rollen von Delegierten verschiedener Länder, Vertretern von Nichtregierungsorganisationen oder Journalisten und simulieren eine Sitzung der Vereinten Nationen. Organisiert wird die Konferenz ehrenamtlich von einem 60-köpfigen Team aus Schülern und

Studenten aus ganz Deutschland. „MUN-SH gehört ins Kieler Landeshaus. Bereits zum zeñten Mal diskutieren hier über 400 Jugendliche Themen der Weltpolitik. Das ist ganz phantastisch, nicht nur mit Blick auf die politische Bildung. Ich freue mich auf die vielen Begegnungen, Gespräche und Meinungen“, erklärt Landtagspräsident Klaus Schlie seine Begeisterung für das Projekt, für das er in diesem Jahr zum dritten Mal die Schirmherrschaft übernimmt. Jedes Jahr wählt der Trägerverein DMUN e.V. ein Thema, das verstärkt auf der Konferenz behandelt wird. Das diesjährige Jahresthema lautet „Neue Ziele für unsere Zukunft – Nachhaltige und gerechte Entwicklung

nach 2015“. „Mit der Post-2015-Agenda greifen wir bei MUN-SH ein aktuell für die UN wichtiges Thema auf: Nachhaltige Entwicklung weltweit stärken“, erklärt Tjalke Weber, Generalsekretärin von MUN-SH 2015. Auch außerhalb der Konferenz setzt sich DMUN e.V. für Nachhaltigkeit und politische Jugendbeteiligung ein - der Verein ist als Nichtregierungsorganisation bei den Vereinten Nationen akkreditiert. Eröffnungsveranstaltung: Heute, 20 Uhr in der Mensa 1 der CAU Kiel. Formelle Debatten der Gremien: 27.2.-1.3. im Landtag. www.mun-sh.de

SYDSLESVIG TIL FERIESESSE I HERNING

Uwe Jacobsen uddelte fredags-Flensborg Aviser. (Fotos: Tine Andresen)

Claus Jørn Jensen passede baren.

Bo Trelborg fra Grænseforeningen talte med en ældre dame om Sydslesvig.

IDA GARD - DOORS TOUR

Ida Gard. (Foto: Rasmus Skovgaard Hansen)

Lørefaldende oplevelse

[KONTAKT] Ida Gard live, det er iørefaldende sangskrivning parret med autentiske, sarkastiske og tit lidt frække historier, transporteret af en strålende personlighed. Lørdag den 28. februar kl. 21 kan hun opleves i Volksbad i Flensborg. Hendes aktuelle sange opstod bl.a. i New York, hvor hun i tre måneder delte en lille lejlighed i Brooklyn med et par små mus. Her var det dog også studie-sessions med producenten Ja-

mie Siegel, der gjorde indtryk. Fyldt med nye idéer og inspiration vendte hun hjem til Danmark og optog albummet "Doors". Entré: Forsalg 8 euro, ved indgangen 10 euro. Arrangør: Volksbad, SSF og SdU. Support: Emelie.

TILMELDING SENEST I DAG

Forårsopvisning i Flensborg

[KONTAKT] I dag er sidste frist for tilmelding af idrætshold til DANs og SdUs forårsopvisning lørdag den 21. marts i Idrætshallen i Flensborg. Vil man vise, hvad man brænder for i foreningen derhjemme, er deltagelsen i opvisningen en enestående chance. Hvert hold får 10 minutter.

Afhængigt af antallet deltagende hold bliver starttidspunktet kl. 13 eller 14. Har foreningen en fane, bedes den medbragt til den fælles indmarch. Tilmelding sker online på www.dgi.dk/201514554003 og altså senest i dag, 26. februar. Christel Bonde på tlf. 0461-14408 217 kan guide inter-

serede. Forårsopvisningens gymnastikleder er Anne Christensen, tlf. 0461-470168; annegymdan@hotmail.com, der også ønsker at blive orienteret, om holdet deltager i øvedagen i Idrætshallen den 19. marts.

Konfirmandweekend 14./15. marts

[KONTAKT] MBU-konsulent Thomas Hougesen og en række præster har atter tilrettelagt en fed konfirmandweekend på Christianslyst, fælles for alle konfirmander i Sydslesvig. Under mottoet "mange ting bliver sjovere, når man er flere" gennemføres weekenden 14./15. marts med tilmeldingslut i dag, torsdag den 26.

februar: Online-tilmelding på www.dgi.dk/201514006001 Deltagelse koster 25 euro. Der er frit valg mellem aktiviteterne gospel/kor, drama, dans, kunst, foto, powerpoint, journalist, band og percussion. Alkohol - hash og andre stoffer accepteres ikke på lejren og medfører umid-

delbar hjemsending. Søndag den 15. marts kl. 10 bliver der en ungdomsgudstjeneste, som forældre, søskende og andre interesserede er velkomne til at deltage i. Nærmere oplysninger gives af MBU-konsulent Thomas Hougesen, tlf. 0461 1689 676, mobil: 0178 6750 6782 hhv. hougesen-mbu@t-online.de

SLESVIGSK KREDITFORENING

Børnehaveleder Nadine Krause (th.) og medhjælper Tina viser stolt nogle af de dejlige cykler frem, som blev anskaffet ved Kreditforeningens hjælp. (Foto: privat)

Forsinket julegave til Skovlund Børnehave

[KONTAKT] Det er blevet en god tradition indenfor den gamle danske lånekasse Slesvigsk Kreditforening at hjælpe de danske organisationer både med det ene og det andet, når der fattes penge til ting, der ligger udenfor de sædvanlige budgetter, f. eks. klasserejser, lejrskoleophold, flagstænger m.m. Medarbejderne og bestyrelsen i Kreditforeningen har de seneste år givet afkald på julegaver, og de derved sparede penge går således til sociale formål indenfor mindretallet.

NYE CYKLER

Den danske børnehave i Skovlund har i de sidste måneder givet de udendørs legefaciliteter en gennemgribende ansigtsløftning, men prikken over det hele manglede, nemlig anskaffelsen af nye legeredskaber. Kreditforeningens donation på 500 euro muliggjorde nu anskaffelsen af cykler til børnene. Glæden hos lederen Nadine Krause og

medarbejderne og især hos børnene var overvældende, da meddelelsen om den økonomiske håndsrækning nåede til Skovlund. Pengene blev overrakt af formanden for tilsynsrådet Hans Uwe Harck og direktør Andree Paulin.

GODT REGNSKAB FOR 2014

Slesvigsk Kreditforening har netop afsluttet sit 88. regnskabår, igen med et fint resultat. Antallet af udlån og den samlede udlånssum er yderst tilfredsstillende.

Generalforsamlingen er fastlagt til torsdag den 28. maj på Flensborghus.

NIELS KJEMS-INITIATIVPRIS

Den 28. maj løftes også sløret for, hvem der får tildelt Niels Kjems-Initiativprisen, der i år uddeles for 5. gang. Hædersprisen har fundet sin faste plads i den sydslesvigske hverdag.

HUH

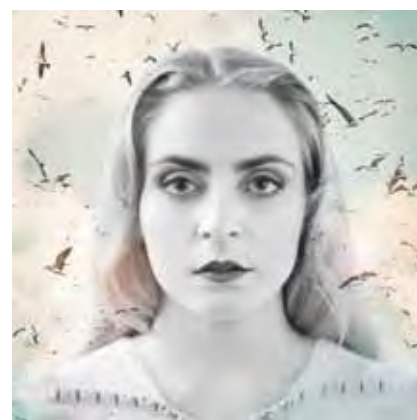
KONCERT I FLENSBORG

Eivør live i Max

[KONTAKT] SSF og SdU præsenterer "Eivør live 2015" fredag den 6. marts på Max i Flensborg kl. 21 (dørene åbner kl. 20).

Eivør blev 1983 født på Færøerne. Rødderne i disse afsides og samtidig skønne øer var fra starten en musikalsk inspirationskilde for sangeren, musikeren og sangvriteren, hvis stemme har en sjælden skønhed og kraft. Allerede som 15-årig besluttede Eivør sig for at hellige sit liv musikken. Eivørs stemme eller også „vikingegudindens“ stemme, som pressen tit kalder den, byder på en ganske usædvanlig og karakteristisk skønhed, er unik i dens intimitet, dens ubesværede virtuositet og mangfoldige farve. Samtidig er hun også en fængslende liveperformer, som leverer et temperamentsfuldt og hjertevarmende show. Mange af Eivørs sange er på færøsk, mange på islandsk, og i den seneste tid tenderer hun også til at synge på engelsk. Hendes sange handler om kærlighed, tab, erindringer og frihed men også om natur. Billetter til 18 euro plus gebyrer sælges i forsalg på tlf. +49 (0) 461 588 120,

www.eventim.de og alle kendte forsalgssteder. På Aktivitetshuset i Nørregade/ Norderstraße og på SSFs Bysekretariatet på Flensborghus får medlemmer af SSF

Færøske Eivør i Flensborg 6. marts.

og en SdU-tilsluttet forening billetter til særpris - men kun de to steder. Arrangør er "mittendrin" sammen med SSF og SdU.

60 ÅR MED BONN-KØBENHAVN ERKLÆRINGERNE AF 29. MARTS 1955

Arrangementer i SSFs og bl.a. det danske mindretals regi

[KONTAKT] I anledning af 60 året for Bonn-København erklæringerne tilrettelægges en del arrangementer. Under forberedelse er bl.a. de her nævnte. Oversigten aktualiseres/ ajourføres løbende på www.syfo.de.

ONSDAG DEN 25. FEBRUAR
MARKERING I LANDSTINGSSALEN, CHRISTIANSBORG, KØBENHAVN
 Deltagere: Sydslesvigske gymnasieelever, undervisningsminister Christine Antorini og kultur- og justitsminister i Slesvig-Holsten Anke Spoorendonk. Klokkeløst og sted: 13-15 Landstingssalen, Christiansborg, København. Arrangør: Grænseforeningen

TORS DAG DEN 12. MARTS
KØBENHAVN-BONN ERKLÆRINGERNE – 60 ÅR OG HVAD SÅ?
 Paneldebat med formand for Grænseforeningen Mette Bock MF – chefredaktør Jørgen Møllekær, Flensborg Avis, og chefredaktør Gwyn Nissen, Der Nordschleswiger. Klokkeløst og sted: 19.30 på Center for Undervisningsmidler, lokale Grønland, Südergraben 36, Flensborg (den fhv. Christian Paulsen-Skole). Arrangør: Historisk Samfund Sydslesvigskredsens – Sydslesvigsk Forening – Dansk Skoleforening for Sydslesvig – Den Slesvigske Kvindeforening og Aktive Kvinder. Tilmelding: Flensborghus, receptionen - 0049 (0)461 14408-0.

FREDAG DEN 13. MARTS
60 JAHRE BONN-KOPENHAGENER ERKLÄRUNGEN 60 ÅR MED KØBENHAVN-BONN ERKLÄRINGERNE
 Deltagere: Folketingets 1. næstformand Bertel Haarder, landdagspræsident Klaus Schlie, ph.d. Martin Klatt – Syddansk Universitet, BDN-formand Hinrich Jürgensen og SSF-generalsekretær Jens A. Christiansen. Klokkeløst og sted: 16.00, Europäische Akademie sh, Sankelmark. Arrangør: Der Landtag, Europäische Akademie sh og Folketinget. Tilmelding: Europäische Akademie sh – e-mail: Clasen@eash.de eller tlf. 0049 (0)4630 550 senest den 6. marts.

LØRDAG DEN 14. MARTS
60 JAHRE BONN-KOPENHAGENER ERKLÄRUNGEN
 Deltagere: Dr. Rainer Pelka – Europäische Akademie sh, Peter Iver Johannsen – fhv. BDN-generalsekretær, Karl Kring – fhv. SSF-generalsekretær,

Hinrich Jürgensen - BDN-formand, Jon Hardon Hansen – SSF-formand og Jørgen Kühl – ph.d. rektor. Klokkeløst og sted: 9.00, Europäische Akademie sh, Sankelmark. Arrangør: Europäische Akademie sh. Tilmelding: Europäische Akademie sh – e-mail: Clasen@eash.de eller tlf. 0049 (0) 4630-550.

TIRSDAG DEN 17. MARTS
ENDAGS-KONFERENCE PÅ SYD-DANSK UNIVERSITET
 Deltagere: Nationale mindretal Klokkeløst og sted: 9-16, lokale M201, Syddansk Universitet, Alsion, Sønderborg
 Arrangør: Institut for Grænseregionsforskning

TORS DAG DEN 26. MARTS
FESTARRANGEMENT I BERLIN
 Deltagere: Danmarks udenrigsminister Martin Lidegaard, Tysklands udenrigsminister Frank Walter Steinmeier, ministerpræsident Torsten Albig, formand for Sydslesvigsk Forening Jon Hardon Hansen og formand for Bund Deutscher Nordschleswiger Hinrich Jürgensen. Klokkeløst og sted: 15.00, Slesvig-Holstens Repræsentation, In den Mini-stergarten 8, Berlin. Arrangør: Tyskland, Danmark, Slesvig-Holsten, det danske og det tyske mindretal. Kun for indbudte gæster.

FREDAG DEN 27. MARTS
RECEPTION I BERLIN
 Åben reception med tale ved general-konsul Henrik Becker-Christensen og musikalsk indslag ved Skoleforeningens underholdningsorkester SKURK. Klokkeløst og sted: 17-18, De nordiske ambassaders fælleshus, Rauchstr. 1, Berlin

11.-14. JUNI, FOLKEMØDE PÅ BORNHOLM EUROPA OG BONN-KØBENHAVN ERKLÄRINGERNE
 Under forberedelse: Debatarrangementer med denne temakreds med danske politikere og repræsentanter for Sydslesvig hhv. Slesvig-Holsten. Sted: Grundtvigs Telt og Mindretalenes Telt, Allinge, Bornholm. Arrangør: Sydslesvigsk Forening og Grænseforeningen.

LØRDAG DEN 20. JUNI, ÅRSMØDE-DEBAT BONN-KØBENHAVN ERKLÄRINGERNE – AKTUELLE EUROPÆISKE FREDSDOKUMENTER

Under forberedelse. Klokkeløst og sted: 10, Flensborghus. Arrangør: Sydslesvigsk Forening.

16.-22. AUGUST
MINDRETALLETS STILLING I EN EUROPÆISK SAMMENHÆNG - SOM-MERAKADEMI
 Deltagere: Forskere fra den dansk-tyske region og Europa. Klokkeløst og sted: Ugeforløb på Christianslyst. Arrangør: Studiefællesskabet ved DCB, Forschungsstelle ved BDN og Syddansk Universitet.

TORS DAG DEN 24. SEPTEMBER
EUROPA BRAUCHT DIE BONN-KOPENHAGENER ERKLÄRUNGEN
 Under forberedelse: Dansk-tysk møde med efterfølgende koncert ved Harald Haugaard. Klokkeløst og sted: 17, Danmarks Ambassade i Berlin.

13.-18. OKTOBER
JEV-SEMINAR OM BONN-KØBENHAVN ERKLÄRINGERNE
 Deltagere: 60 unge fra mindretal i Europa. Klokkeløst og sted: Kort ugeseminar på Nachschule Tingleff. Arrangør: JEV, Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger, Bund Deutscher Nordschleswiger og Friisk Foriining.

9.-12. NOVEMBER
BONN-KØBENHAVN ERKLÄRINGERNE – DET EUROPÆISKE PERSPEKTIV
 Under forberedelse: Kombineret seminar for mindretalsrepræsentanter og flertalsrepræsentanter fra en kriseregion samt en åben konference den 11. november med talere og gæster fra Christiansborg, Slesvig-Holstens landdag, forbundsdagen, Europaparlamentet, OSCE og grænselandets kommunale/ regionale parlamenter. Klokkeløst og sted: Dagsforløb på Ecco Centret og Schackenborg Slot, Tønder Kommune. Arrangør: Tønder Kommune, Bund Deutscher Nordschleswiger, Sydslesvigsk Forening, Federal Union of European Nationalities og Grænseforeningen.

Statsminister H.C. Hansen og forbundskansler Konrad Adenauer den 29. marts 1955 i Bonn. Tyskland vil optages i Nato, Danmark vil kun stemme for, hvis mindretalsforholdene i det dansk-tyske grænseland langtidssikres principielt og retsligt; og det søges ordnet gennem udveksling af de to staters hensigtserklæringer om den fremtidige behandling af hver deres nationale mindretal i grænselandet.

BAGGRUND I.

Det danske mindretal i Sydslesvig...

[KONTAKT] I Sydslesvig bor omkring 50.000 mennesker, der tilhører det danske mindretal. De udgør ca. 10 pct. af befolkningen. Navnet Sydslesvig står ikke på noget landkort. Det er den historiske betegnelse fra en tid, hvor området var den sydlige del af hertugdømmet Slesvig.

Mindretallet er en vigtig del af det gode naboskab mellem danskere og tyskere i grænselandet. Konflikter er stort set overvundet, og det danske mindretals arbejde ses som en berigelse af kulturudbyttet i delstaten Slesvig-Holsten. Sammen med de tyske nordslesvigere, frisere samt sinti & roma er det danske mindretal et forbillede for fredelig sameksistens mellem mindretal og flertal i Europa.

HISTORIEN
 Men det tog tid, inden dette gode eksempel fra det dansk-tyske grænseland kunne blive virkelighed. Den nationale bevægelses opståen i første halvdel af det 19. århundrede førte til spændinger mellem dansk og tysk, der kulminerede i krigen 1848-50 og 1864.

Danmark tabte krigen i 1864 og måtte afstå hertugdømmerne Slesvig, Holsten og Lauenburg til den tyske sejrherre. Grænsen fulgte stort set Kongeåen, og sådan blev det helt frem til 1920. Selv om Prag-freden 1866 opererede med en folkeafstemning i de nordlige distrikter af Slesvig, blev den ikke ført ud i livet.

Ved fredsforhandlingerne efter 1. Verdenskrig blev der på baggrund af den nationale selvbestemmelsesret besluttet at gennemføre en folkeafstemning om grænseforløbet i 1920. Resultatet blev, at i Nordslesvig (1. afstemningszone, nu Sønderjylland) stemte 75 pct. for Danmark, og i Sydslesvig (2. afstemningszone) blev det lige omvendt. Grænsen mellem Danmark og Tyskland blev lagt, hvor den ligger i dag.

Rettet mod de danske sydslesvigere udtalte daværende danske statsminister Niels Neergaard: "De skal ikke blive glemt". Denne håndsækning og forpligtelse lever Danmark fortsat op til, idet den danske stat hvert år via Sydslesvigloven yder et betragteligt

beløb til dansk arbejde i Sydslesvig. I forbindelse med de danske årsmøder i 1999 føjede daværende statsminister Poul Nyrup Rasmussen følgende til 1920-løftet: "Så længe I holder fast i os, holder vi fast i jer".

Umiddelbart efter 1920 gik de danske sydslesvigere i gang med at etablere foreninger, der kunne garantere et stabilt folkeligt og kulturelt fundament for det danske arbejde i Sydslesvig. Blandt de første var Den Slesvigske Forening (i dag: Sydslesvigsk Forening) og Dansk Skoleforening for Sydslesvig. Dagbladet Flensborg Avis var allerede blevet grundlagt 1869. Sydslesvigsk Vælgerforening etableredes først i 1948, da den engelske besættelsesmagt i Slesvig-Holsten forbød Sydslesvigsk Forening at agere partipolitisk.

Inden da, i nazitiden, blev mange danske sydslesvigere forfulgt af regimet, og mange unge danske sydslesvigere måtte trække i den forhadte uniform og gøre deres pligt overfor staten. Mange af dem faldt for en sag, der ikke var deres. Ved at gøre deres pligt

"bevarede de danske sydslesvigere retten til deres hjemstavn", som det hed dengang.

Efter 1945 voksede det danske mindretal eksplosionsagtigt, idet dele af den tyske befolkningsdel af forskellige bevægelse søgte over i det danske mindretal. Hitler-Tysklands sammenbrud betød, at der nærmest opstod en danskorienteret massebevægelse. I 1948 toppede denne udvikling med ca. 75.000 medlemmer i Sydslesvigsk Forening. Grænsepolitisk lagde flere kræfter både i Danmark og i Sydslesvig op til en grænserevision mod syd. Men den danske regering besluttede ikke at 'udnytte' situationen og erklærede, at grænsen ligger fast.

I takt med etableringen af den demokratiske tyske forbundsrepublik og et eksistentielt positivt perspektiv for den enkelte, distancerede de egentligt tysksindede sig fra det danske, og det danske mindretal udviklede sig størrelsesmæssigt nogenlunde til det omfang, det har i dag.

KIEL-ERKLÆRINGEN
 I 1949 blev det danske mindretal sikret en række grundlæggende borgerlige frihedsrettigheder gennem Kiel-erklæringen. I erklæringen henvises til, at frihedsrettighederne også gælder enhver, der tilhører enten det tyske eller det danske mindretal.

BONN-KØBENHAVN ERKLÆRINGERNE
 I 1955 afløstes Kiel-erklæringen af København-Bonn erklæringerne. Den kan opfattes som en slags grundlov for det danske mindretal i Sydslesvig og det tyske mindretal i Sønderjylland. "Bekendelsen til dansk nationalitet og kultur er fri og må ikke bestrides eller efterprøves af myndighederne" står der i den tyske del af erklæringerne, der er underskrevet af forbundskansler Konrad Adenauer. Omvendt gælder det samme for det tyske mindretal i Danmark. Her var det statsminister H.C. Hansen, der underskrev.

(fortsættes næste side)

12. MARTS

Paneldebat om erklæringerne

[KONTAKT] Den 29. marts 1955 underskrev den danske statsminister H.C. Hansen og den tyske forbundskansler Konrad Adenauer Bonn-København erklæringerne, der ordnede rettigheder og principper for det danske og det tyske mindretal i grænselandet. I anledning af dette 60 års jubilæum indbyder Historisk Samfund Sønderjylland - Sydslesvigkredsen medlemmer og alle andre interesserede til paneldebat med overskriften »60 år med Bonn-København erklæringerne - og hvad så?«

Mødet finder sted torsdag den 12. marts kl. 19.30 i mødelokalet »Grønland« på Chr. Paulsen-Skolen, Søndergravene/ Südergraben 36 i Flensborg. Medvirkende i panelet er formanden for Grænseforeningen Mette Bock MF, chefredaktør Jørgen Møllekær, Flensborg Avis, chefredaktør Gwyn Nissen, Der Nordschleswiger, samt landssekretær Martin Lorenzen fra SSW. Ordstyrer er SSFs generalsekretær Jens A. Christiansen.

Aftenen byder desuden på et lille sønderjysk kaffebord med hjemmebag og er arrangeret i et samarbejde mellem Sydslesvigsk Forening, Dansk Skoleforening, Den Slesvigske Kvindeforening og Aktive Kvinder.

Arrangørerne beder om tilmelding via receptionen på Flensborghus på telefon +49 (0)461 14408-0 senest 9. marts.

Allerede fra kl. 18 den torsdag vil der være åbent i Center for Undervisningsmidler i stueetagen på samme adresse. Her kan man se en lille udstilling af materialer til undervisningsbrug om emnet samt få et indtryk af de nye lokaler.

klc

BAGGRUND II.

... og Bonn-København erklæringerne

[KONTAKT] (Fortsat fra forrige side) Som konsekvens af erklæringerne bliver det også fastslået, at det danske og det tyske mindretal har ret til at pleje deres religiøse, kulturelle og faglige forbindelser med hhv. Danmark og Tyskland, samt ret til at oprette skoler og børnehaver. Endvidere er 5 pct.-spærregrensen i den slesvig-holstenske delstats-valglov ophævet til fordel for det danske mindretal.

KONVENTIONER

Det danske mindretal er omfattet af internationale konventioner i form af bl.a. den europæiske konvention om menneskerettigheder, Europarådets rammekonvention til beskyttelse af nationale mindretal og den europæiske pagt om regionale sprog og mindretals-sprog.

IDENTITET

Det danske mindretals medlemmer opfatter sig selv som sydslesvigere, tyske statsborgere med dansk identitet og fast forankrede i regionen. Mindretallet er et såkaldt sindelagsmindretal, der i sin selvforståelse føler sig som en

DRAGE-SVAVSTED SSF

Urolig for følgerne af børnehavelukning

[KONTAKT] - Vi kan ikke holde vores medlemstal, hvis børnehaven forbliver lukket, forudsagde Nadine Baumann-Petersen, da hun i fredags holdt beretning for generalforsamlingen i Drage-Svavsted SSF.

Børnehaven i Drage måtte lukkes foreløbigt, da nogle store træer væltede ned over den under oktoberstormen i 2013. Siden er børnene blevet bragt til den danske børnehave i Frederiksstad. Ifølge Nadine Baumann-Petersen har skoleforeningen ladet forstå, at Drage Børnehave kun bliver genåbnet, hvis der indskrives børn nok til at fylde den op fra sommeren 2015.

- Det var ikke, hvad vi havde håbet, sagde hun.

Den har tidligere haft ganske god belægning, og der har været skoleår, hvor alle børn fra Drage, der skulle begynde i 1. klasse, kom i Hans Helgesen-Skolen i Frederiksstad. Der var dog også knap så dystre toner i beretningen.

Distriktet har tilbudt et righoldigt udvalg af aktiviteter i årets løb, og medlemmerne har bakket dem fint op.

Nadine Baumann-Petersen frygter for følgerne af børnehavelukning. (Foto: Peter Hansen)

Forsamlingshuset har dannet ramme om i alt 49 arrangementer med gennemsnitligt 24 deltagere.

Formanden opfordrede medlemmerne til også imellem generalforsamlingerne at lade deres eventuelle ideer til aktiviteter tilflyde bestyrelsen.

- Kritik er velkomment, den er grundlaget for, at vi sammen kan forandre noget, sagde Nadine Baumann-Petersen.

At der er liv i distriktet, blev også bevist ved valgene. Hvor man enkelte andre steder kun med hiv og sving får posterne besat, var der i Drage så mange, der gerne ville være aktivt med, at man valgte at udvide bestyrelsen og vælge seks bisiddere i stedet for som hidtil fire.

Jessica Baumann-Hagge og Bernd Hagge blev valgt til de to nyoprettede poster. De hidtidige bisiddere Jens Baumann, Uwe Jensen, Tatjana Mahmens og Mark Petersen blev alle genvalgt, lige som formand Nadine Baumann-Petersen også blev genvalgt.

ph

HAVETOFT SSF

Bestyrelsen atter komplet

[KONTAKT] I behagelige omgivelser afholdt SSF-/ SSW-distriktet Havetoft deres årlige generalforsamlinger med beretninger og valg i henhold til vedtægterne.

SSF-distriktsformand Erik Sjöström berettede detaljeret om årets mange aktiviteter, kasserer Karl R. Metsler aflagde kasseberetningen, og Anne K. Sjöström aflagde revisionsberetningen.

Nogle bemærkninger var bl.a. de store udgifter til porto og kopiering, den kommende flytning til Satrup, turen til Legoland, årsmødet og uddeling af

Dannebrog til de nye skoleelever, som faldt i god jord. Der var også et forslag om indsamling af e-mailadresser for at spare penge til porto og kopiering. Beretningerne blev enstemmigt godkendt, og bestyrelsen fik decharge.

Valgene var genvalg plus to nye bisiddere, således at bestyrelsen nu er fulltallig, dog uden suppleanter.

I pausen inden SSW-distrikt Havetofts generalforsamling blev der serveret et velsmagende måltid mad og kaffe med småkager.

SSW-årsberetningen blev aflagt af

formand Rudolf Wulff, SSWs kasseberetning af kasserer Karl R. Metsler og revisionsberetningen af revisor Erik Sjöström.

SSW Havetoft har et tæt samarbejde med SSF Havetoft og deltager så vidt muligt i deres arrangementer. Også hos SSW Havetoft blev resultatet af generalforsamlingen, at beretningerne blev godkendt med decharge og genvalg over hele linien.

SSF Gottorp amt, Slesvig /t.

FRIESISCHES THEATERSEMINAR

Teilnehmer gesucht

[KONTAKT] Im Moment ist gerade Hochsaison für die friesischen Theatergruppen in Nordfriesland. Daher laden die Friisk Foriining und der Fräsche Feriin for e Ååstermååre zu einem friesischen Theaterseminar am Wochenende 21./22. März in der Ja-

ruplund Højskole in Jarplund ein. Die Idee ist, dass sich die Akteure der verschiedenen friesischen Theatergruppen untereinander kennen lernen und von den Instruktoren Peter Nissen und Gary Funck den einen oder anderen Kniff beigebracht bekommen.

Das Seminar wird aus Landesmitteln gefördert.

Wer weitere Informationen haben oder sich anmelden möchte, tut dies bei der Friisk Foriining in Bredstedt/ Bräist, 04671-6024 154 bzw. info@friiske.de.

BIBLIOTEKET

Orla Møller i Lillis lyttesalon

[KONTAKT] De bedste barndoms-skildringer er temaet i Lillis lyttesalon i denne sæson. Bibliotekar Lilli Bruñ har fundet gode klassiske barndoms-skildringer af danske forfattere og dertil gode oplæsere. Onsdag den 4. marts kl. 15 læser tidligere skoleleder i Slesvig, Orla Møller en sjov barndoms-skildring af Finn Søborg på Flensborg Bibliotek, Nørregade/ Norderstr. 59. Gratis adgang. Kaffe og kage kan købes.

Månedens bedste bøger

[KONTAKT] Bibliotekarerne har igen været igennem indkøbslisten og fundet en håndfuld gode bøger, der præsenteres i dag, torsdag på Husum Bibliotek kl. 11 af bibliotekar Rita Jakobsen, på Slesvig Bibliotek kl. 16 af bibliotekar Carsten Reyhé og på Flensborg Bibliotek kl. 17 af bibliotekar Karl Fischer.

Bemærk de ændrede tidspunkter i Husum og Flensborg.

SLESVIGHUS-BIFFEN

40 så Fasandræberne

[KONTAKT] Kort efter kl. 19 torsdag sidste uge var den lille sal i Slesvighus næsten fyldt op med godt 40 personer, og man ventede på startskuddet til ostepisningen - som blev forkortet lidt, eftersom filmen skulle vare fulde to timer.

Osteanretningen blev da også fortsat besøgt under forevisningen.

Hvad handlingen angår, finder man en fin beskrivelse via da.wikipedia.org, hvor følgende link: "http://ekstrabladet.dk/filmmagasinet/Filmnyheder/article5062182.ece" fører til Kim Kastrups artikel: "Fasandræberne: sex, vold og magt", der i interview med instruktøren Mikkel Nørgaard belyser filmen.

Slesvighus-Biografen viser den norske film "Kraftidioten" næste gang den 19. marts kl. 19:30.

SSF Gottorp amt, Slesvig /t.

Dansk Sundhedstjeneste i Sydslesvig (www.dksund.de) yder service til alle aldersgrupper i mindretallet. Områderne er bl.a. hjemmesygepleje, sundhedscentre, socialrådgivning, ældreboliger samt et alderdomshjem.

Dansk Kirke i Sydslesvig (www.dks.folkekirken.dk) danner rammen om det danske kirkeliv med 23 danske præster og 35 menigheder.

Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig i Flensborg (www.dcbib.dk) formidler dansk og nordisk sprog og kultur og har filialer i Slesvig, Husum og Egenørde samt to bogbusser. Under biblioteket sorterer Folkeuniversitetet og forskningsenheden Studiefællesskabet og Arkivet.

Mindretallets avis, Flensborg Avis (www.flensborg-avis.dk) når dagligt ud i de fjerneste afkroge i landsdelen samt til meningsdannere og samarbejdspartnere i Danmark. Til privatradioen RSH i Kiel producerer avisen daglige nyhedsudsendelser på dansk.

KORT OM FORENINGER & INSTITU-

Mindretallets politiske parti Sydslesvigsk Vælgerforening/ SSW (www.

ssw.de) råder over 3 mandater i del-

statsparlamentet landdagen i Kiel, 6

amtsrådspladser i Slesvig-Flensborg

amt, 6 i Nordfrislands amt, 2 i Rends-

borg-Egenørde amt samt 8 mandater

i Flensborg Byråd. Ude i landsdelen

er der omkring 200 kommunalbesty-

relsesmedlemmer af dansk observans.

Siden 2012 indgår SSW i delstatsrege-

ringen i Kiel.

Dansk Skoleforening for Sydslesvig

(www.skoleforeningen.org) driver 55

børnehaver/ vuggestuer og 46 skoler,

deriblandt en efterskole og to gymnasi-

er, plus en højskole samt voksenunder-

visning. Formålet er at drive dansk

pædagogisk virksomhed for det danske

mindretal i Sydslesvig.

Sydslesvigs danske Ungdomsfor-

eninger/ SdU (www.sdu.de) står for

og fremmer dansk ungdomskultur

i Sydslesvig. Paraplyorganisationen

har idræts- og ungdomsforeninger

og landsdelsorganisationer med over

12.000 medlemmer samt 11 fritids-

hjem som virkeområde.